

VIJEĆE ZA ŠTAMPU u Bosni i Hercegovini

samoregulacijsko tijelo za štampane i on-line medije

Broj: 257-02/14
Datum: 26.06.2014.

ODLUKA

Žalbene komisije Vijeća za štampu u Bosni i Hercegovini

po žalbi Sarajevskog otvorenog centra povodom teksta i komentara ispod teksta „Dočekasmo i u Brčkom LGBT okrugle stolove, mašalah“, objavljenog na portalu otisak.ba 14.05.2014. godine

ŽALBA SE PRIHVAĆA

Prekršen Kodeks za štampu i online medije BiH

Član 2 – Urednička odgovornost

Član 3 – Huškanje

Član 4 – Diskriminacija

Član 4a – Ravnopravnost polova i poštivanje osobnosti

Član 6 – Komentar, pretpostavka i činjenica

Žalbena komisija Vijeća za štampu u BiH konstatiše da se u tekstu „Dočekasmo i u Brčkom LGBT okrugle stolove, mašalah“, pod plaštom informisanja o događaju – Okrugli stol pod nazivom „Institucionalna zaštita LGBT osoba u regiji i Bosni i Hercegovini“, poturaju na kvazineutralan način uvredljivi i diskriminatorski sadržaji prema LGBT osobama.

Žalbena komisija konstatiše da opravdavanje nasilja, u sugestivno formuliranoj rečenici „... dok druge osobe iritira i tada dolazi do verbalnog ili fizičkog nasilja...“, predstavlja kršenje Člana 3 – Huškanje, i suptilno opravdavanje upotrebe nasilja prema LGBT osobama.

Autor nije razdvojio činjenice od komentara i pretpostavki. U tekstu „Dočekasmo i u Brčkom LGBT okrugle stolove, mašalah“, nema nikakvih informacija o događaju, već isključivo mišljenja i sugestije autora teksta, što predstavlja kršenje Člana 6 – Komentar, pretpostavka i činjenica.

Žalbena komisija konstatiše da sloboda javne riječi nije apsolutna, ona podrazumijeva odgovornost i ograničena je slobodom drugog i drugačije. Također, govor mržnje i diskriminacijski govor nisu sloboda govora.

Vijeću za štampu u BiH i redakcija portala otisak.ba, obratila se gđa Vladana Vasić ispred Sarajevskog otvorenog centra, povodom teksta i komentara ispod teksta „Dočekasmo i u Brčkom LGBT okrugle stolove, mašalah“, objavljenog na portalu otisak.ba 14.05.2014. godine.

U tekstu se navodi: “Za sutra je u Brčkom predviđen okrugli sto pod nazivom ‘Institucionalna zaštita LGBT osoba u regiji i Bosni i Hercegovini’. U pozivu je, između ostalog, navedeno da organizatori žele senzibilizirati javnost o nužnosti poštivanja prava LGBT osoba i njihove institucionlne zaštite”, kao i sljedeće: “Naravno, niko ne spori da po ovoj nesretnoj planeti imaju pravo hodati i ‘mali zeleni’ i osim znatiželjnih pogleda, vjerovatno im neće biti ugrožena sigurnost, ali ako oni budu tražili paradiranja kroz gradove sa zastavicama to bi mogao biti problem”.

VIJEĆE ZA ŠTAMPU u Bosni i Hercegovini

samoregulacijsko tijelo za štampane i on-line medije

Također, objavljeno je i sljedeće: "Nekako mi je to isto kada su predizborni skupovi, pa jedni hodaju obučeni u boje političke stranke koja pravi skup, dok druge osobe to iritira i tada dolazi do verbalnih, ali i fizičkih sukoba".

Sarajevski otvoreni centar, u žalbi dostavljenoj Vijeću za štampu u BiH, navodi kako je "ton kojim je pisan ovaj tekst veoma huškački, te se njime raspiruje netolerancija i netrpeljivost prema LGBT osobama i izriču neke indirektnе prijetnje".

Također, žalbenici navode i da "komentari pojedinih osoba na spomenuti tekst također nastavljaju poticati netoleranciju mnogo direktnije od samog teksta, citiram: 'Zašto da meni netko nameće da je NASTRANOST normalna'".

Postupajući po žalbenoj proceduri, Vijeće za štampu u BiH obratilo se uredniku portala otisak.ba, povodom žalbe Sarajevskog otvorenog centra. U dostavljenom odgovoru se navodi: „Tekst ni u kom slučaju nije huškački, te se tekstrom ne raspiruje netolerancija i netrpeljivost prema LGBT osobama“, kao i sljedeće: „Kada se radi o komentarima, mnogi su uklonjeni i komentatori su banovani, a ono što se danas može iščitati ispod spomenutog teksta su lična prepucavanja 'komentatora' uključujući i potpisnika ovoga dopisa lično“.

Žalbena komisija Vijeća za štampu u BiH, na sjednici održanoj 26.06.2014. godine, razmotrla je žalbu Sarajevskog otvorenog centra, tekst „Dočekasmo i u Brčkom LGBT okrugle stolove, mašalah“ i utvrdila kršenje Kodeksa za štampu i online medije BiH: Član 2 – *Urednička odgovornost*, Član 3 – *Huškanje*, Član 4 – *Diskriminacija*, Član 4a – *Ravnopravnost polova i poštivanje osobnosti*, i Član 6 – *Komentar, pretpostavka i činjenica*.

Žalbena komisija Vijeća za štampu u BiH konstatiše da se u tekstu „Dočekasmo i u Brčkom LGBT okrugle stolove, mašalah“, pod plaštom informisanja o događaju – Okrugli stol pod nazivom „Institucionalna zaštita LGBT osoba u regiji i Bosni i Hercegovini“, poturaju na kvazineutralan način uvredljivi i diskriminatorski sadržaji prema LGBT osobama.

Navodima „Prevedeno, neka i LGBT osobe bezbrižno šetaju ulicama regiona i Bosne i Hercegovine, ali previše je paradirati sa zastavicama i transparentima. Naravno da će to izazvati revolt kod građana koji se sa tim ne slažu“, autor nameće LGBT populaciji svoje mišljenje kako bi se trebala ponašati da ne bi bila fizički napadnuta.

Žalbena komisija konstatiše da opravdavanje nasilja, u sugestivno formuliranoj rečenici „... dok druge osobe iritira i tada dolazi do verbalnog ili fizičkog nasilja...“, predstavlja kršenje Člana 3 – *Huškanje*, i suptilno opravdavanje upotrebe nasilja prema LGBT osobama.

Prekršen je Član 6 – *Komentar, pretpostavka i činjenica*, budući da autor nije razdvojio činjenice od komentara i prepostavki. U tekstu „Dočekasmo i u Brčkom LGBT okrugle stolove, mašalah“, nema nikakvih informacija o događaju, već isključivo mišljenja i sugestije autora teksta.

Žalbena komisija konstatiše da sloboda javne riječi nije absolutna, ona podrazumijeva odgovornost i ograničena je slobodom drugog i drugaćije. Također, govor mržnje i diskriminacijski govor nisu sloboda govora.

VIJEĆE ZA ŠTAMPU u Bosni i Hercegovini

samoregulacijsko tijelo za štampane i on-line medije

Član 2 - Urednička odgovornost, Kodeksa za štampu i online medije BiH: „Najvažnija odgovornost novinara i urednika je osigurati da njihov rad bude usmjeren ka poštivanju istine, kao i prava javnosti da sazna istinu. Novinari će u svakome trenutku obavljati svoj posao u duhu pravednosti, istinitosti i pristojnosti pri sakupljanju informacija, izvještavanju i predstavljanju mišljenja. Plagijati, falsifikovanje, namjerno prikrivanje važnih činjenica, primanje mita ili usluga, koji bi uticali na rad novinara ili urednika, najteži su moralni prekršaji ove profesije.“

Član 3 - Huškanje, Kodeksa za štampu i online medije BiH: „Novinari će u svakom trenutku biti svjesni opasnosti koja se javlja kada mediji govorom mržnje podstiču diskriminaciju i netoleranciju. Imajući u vidu takvu opasnost, novinari će dati sve od sebe kako ne bi huškali i/ili podsticali mržnju i/ili nejednakost na osnovu etničke pripadnosti, nacionalnosti, rase, religije, pola, seksualne orientacije, fizičke onesposobljenosti ili mentalnog stanja. Novinari neće ni pod kakvim okolnostima podsticati krivična djela ili nasilje.“

Član 4 - Diskriminacija, Kodeksa za štampu i online medije BiH: "Novinari moraju izbjegći prejudicirane i uvredljive aluzije na nećiju etničku grupu, nacionalnost, rasu, religiju, pol, seksualnu opredijeljenost, fizičku onesposobljenost ili mentalno stanje. Aluzije na nećiju etničku grupu, nacionalnost, rasu, religiju, pol, seksualnu opredijeljenost, fizičku onesposobljenost ili mentalno stanje će biti napravljene samo onda kada su u direktnoj vezi sa slučajem o kojem se izvještava".

Član 4a, Ravnopravnost polova i poštivanje osobenosti, Kodeksa za štampu i online medije BiH: „Novinari će izbjegavati direktnе ili indirektnе komentare kojima ličnosti stavlјaju u neravnopravan položaj ili ih diskriminišu po osnovi njihovog pola, roda, polnog identiteta, rodnoga identiteta, rodnoga izražavanja i/ili seksualne orientacije“.

Član 6 - Komentar, pretpostavka i činjenica, Kodeksa za štampu i online medije BiH: „Novinari, iako su slobodni da izraze svoja gledišta, moraju napraviti jasnu razliku između komentara, pretpostavke i činjenice“.

Članovi/ce Žalbene komisije : Predsjedavajući, prof.dr Miodrag Živanović; sutkinja Nada Arsenić; doc.dr Enes Osmančević; urednik Fuad Kovačević, advokat Dražen Zubak, novinar Muhammed Jusić, doc. dr Zlatiborka Popov Momčinović i novinar Milan Šatalo.

